

METODBLAD – FUNKTIONSKRAV

Utvärdera funktionskrav

I grunden skiljer sig utvärdering av funktionskrav inte från utvärdering av krav generellt. Upphandlingsmyndigheten förordar inte någon särskild utvärderingsmodell, utan det är upp till den upphandlande myndigheten eller enheten att välja hur utvärderingen ska gå till. Här presenterar vi enkla förslag och idéer på principer och vad som är viktigt att tänka på vid utvärdering.

Att utvärdera funktionskrav

Redan när du formulerar dina krav måste du ha tänkt igenom hur kontroll och utvärdering ska ske. Fundera på hur mycket det går att kontrollera och utvärdera inkomna anbud och vad leverantören måste bevisa under avtalsperioden.

Kopplingen till de övergripande målen i upphandlingen underlättar också utvärdering och bedömning av inkomna beskrivningar. Tilldelningskriterierna måste vara tydliga så anbudsgivarna förstår vad de förväntas beskriva och hur deras anbud kommer att bedömas.

Under ZON 2 sker utvärdering av funktionskrav som sedan leder till en tilldelning av kontrakt.

Så här gör du

Kontroll och utvärdering av funktionskrav kan göras på många sätt. Det är de egna resurserna och efterfrågad funktion som avgör vilken nivå man bör välja på utvärderingen.

Exempelvis kan du använda:

- ▶ Referensgrupper som består av kravställare.
- ▶ Användartester som sker av faktiska brukare.

Vad kan utvärderas och kontrolleras?

- ▶ Lösningsbeskrivning, leverantörens inlämnade förslag på lösning.
- ▶ Åtaganden, det som leverantören lovar att uppfylla.
- ▶ Produktblad, exempelvis tekniska specifikationer från leverantören.
- ▶ Test av produkt, vilken kan ske på olika sätt, i egen regi, hos leverantör, hos leverantörens referenskund eller med stöd från ett testinstitut.
- ▶ Instruktionsfilm som visar hur funktionen uppfylls.

Börja med att kontrollera på ett eller fler av följande sätt:

1. Att leverantören angett att de uppfyller funktionskravet.
2. Att leverantören i inlämnade bevis uppfyller funktionskravet – det kan exempelvis finnas i en genomförandebeskrivning eller i en prestandaspecifikation.

3. Att leverantören uppfyller funktionskravet genom att inspektera funktionen – det kan göras via test på en fysisk produkt eller via referenstagningsg.

Olika metoder för utvärdering och bedömning

Det är möjligt att bedöma leverantörens förslag till lösning på olika sätt.

Exempel på detta är:

- ▶ Bedömning av anbudsgivarens lösning i en verklig situation som är jämförbar med er egen organisation. Det kan ske via referenser, studiebesök eller intervjuer, exempelvis hur en personalrestaurang fungerar i en annan organisation. Bedömning av inlämnade bevis. Här bedöms beskrivningen av den inkomma lösningen.
- ▶ Bedömning av den lösning som anbudsgivaren erbjudit.
- ▶ En panel bestående av en representativ grupp av användare som gör en bedömning.
- ▶ Genom att testa praktiskt i en verklig miljö. Lösningen eller produkten kan då vara en prototyp eller en befintlig lösning/produkt.
- ▶ Anbudsgivaren genomför en demonstration, alternativt en presentation av hur en lösning, produkt eller tjänst fungerar samt nyttan med denna.

Bedömningsgrunder vid utvärdering

De bedömningsgrunder som gäller ska vara definierade i upphandlingsdokumenten så att leverantören förstår på vilket sätt och på vilka grunder de bedöms. Nedan finns generella exempel på hur man kan utvärdera en lösningsbeskrivning och göra en kvalitetsbedömning.

Exempel på utvärdering av en lösningsbeskrivning

Nedan finns exempel på hur en expertpanel kan bedöma en leverantörs lösningsförslag på kundnöjdhet då det gäller tre olika aspekter: information, delaktighet och bemötande.

		Anbud B	Expert 1	Expert 2	Expert 3	Expert 4
Kundnöjdhet	Anbud A					9
	Information	6	6	6	18	9
	Delaktighet	6	3	0	9	18
	Bemötande	3	3	2	6	

- (6) Utmärkt, uppfyller bedömningsgrunden, inga brister av betydelse.
- (3) Bra, uppfyller bedömningsgrunden men innehåller brister av viss betydelse.
- (2) Godkänd, uppfyller bedömningsgrunden men innehåller brister.
- (0) Ej godtagbart, uppfyller inte bedömningsgrunden.

Exempel på kvalitetsbedömning i en livsmedelsupphandling

Nedan finns ett exempel på kvalitetsbedömning som görs i form av sensoriska tester på utvalda positioner i en livsmedelsupphandling, formulerade utifrån funktion.

Utvärderingen kan ske genom att en representativ grupp av måltidsgäster och storkökspersonal testar utan att ha kunskap om leverantör.

I det praktiska testet poängsätts produkten utifrån efterfrågade egenskaper i tabellen på nästa sida.

- Funktionskrav: Produktens doft, smak, konsistens och utseende ska motsvara förväntningarna för måltidsgäster och storkökspersonal. Offererad produkt som tillretts enligt anvisning ska bibehålla sin sensoriska kvalitet efter tillagning och vara tålig för olika typer av hantering, som till exempel nedkylning och varmhållning.

Testad produkt: _____

Testkriterium (exempel)	Testresultat	Kommentar
Doft		
Smak		
Utseende/färg		
Konsistens		
Total poäng		

Tips!

Det är klokt att testa utvärderingsmodellen redan i den tidiga dialogen, exempelvis i möten med leverantörer eller i form av en RFI eller extern remiss.

Tänk på att:

- ▶ Planera tillräckligt med tid för tester eller referensbesök.
- ▶ Rätt personer har avsatt tid för att medverka i testgrupp eller kan närvara vid praktiska demonstrationer.
- ▶ Extra kostnader för test i verklig miljö behöver ha godkänts i förväg.
- ▶ Använda protokoll och standardiserade bedömningar som underlättar likabehandling och sammanställning.
- ▶ Avsätta tid för sammanställning av utvärderingsresultaten.

Vill du veta mer?

Kontakta oss så berättar vi mer om funktionskrav.